

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

10.01.2019

UPA2019/125

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Kræftimik nappaateqarnerup paasineqarnerata kingorna ullut 28-t qaangiutsinnagit kræfteqartut katsorsarneqarnissamut tamarmik pilersarusiuunneqartarnissaat qanoq qulakkeerneqarsinnaanersoq kingusinnerpaamik ulloq 1. november 2019-mi qulaajaqqullugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Tamatumani nunatsinni kræfteqarlutik toqusartut ikilisinneqarnissaannik anguniagaqarnerup anguneqarnissaa siunertarineqarluni.

(Inatsisartuni Ilaasortat, Stine Egede aamma Sofia Geisler Inuit Ataqatigiit)

Tunngavilersuut:

Nunatsinni nappaassuaq kræfti atugaajartuinnavittutut ippoq. Ukiumut inuit 100-it missaatajoraluartumik katsorsarneqarsinnaannginnerup kinguneranik toqkkut qimaguttarput. Kisitsit taamaattoq annertoqaaq inuiannguut ikittunnguugatta.

2018-mi ukiakkut ilisimatuussutsikkut misissuinermi takussutissaqarpoq, kræfterluni nunatsinni toqquteqartarneq nunani avannarlernut sanilliullugu marloriaammik qaffasinnerusoq.

Ilisimatuussutsikkut misissueriaaseq atorlugu misissuinermi erserpoq:

Nunatsinni ukioq 1983-miit 2014-imut arnat 204-it angutillu 229-it inuit 100.000-iugaangasa kræftimik toqquteqartartut. Nunanilu avannarlerni arnat 2-97-it angutillu 135-it inuit 100.000-iugaangasa kræftimik nappaateqarlutik toqquteqartarlutik.

Ilisimatuussutsikkut misissuineq ilaatigut innersuussuteqarpoq itinerusumik napparsimasumut ikiorsiinikkut, katsorsaanikkut kræfteqarlunilu napparsimasut malinnaaffigineqarnissannut tunngasumik suliaqartoqartariaqartoq. Taamaaliornikkut nappaammik toqquteqartarnerup annertunerata millisarnissaanut iliusissat ersarinnerulissammata.¹

Tamanna isumaqatigilluinnarparput.

Naalakkersuisunut apeqquteqaammut akissuteqarnermini Peqqissutsimut Naalakkersuisuusimasoq Doris Jacobsen Jensen akissummini ilaatigut allappoq:

“Aqutsineq, piginnaasat sulisoqarnermullu unamminartut pissutigalugit kræfti pillugu suliaritinnerit eqqarsaatigalugit Peqqinnissaqarfik Danmarkimisuulli suliaritinnissamut

¹ <https://knr.gl/da/nyheder/dobbelt-s%C3%A5-mange-d%C3%B8r-af-kr%C3%A6ft-i-gr%C3%B8nland>

qulanarnaveeqqummik neqerooruteqarsinnaanngilaq, tassani annerpaamik sap.ak. sisamat ingerlatinnagit suliarineqarsinnaasumik piumasqaateqartoqarmat. Taamatut oqareerlunga, siunertaavoq annerpaamik qaammat ataaseq ingerlareersimassasoq kræftimik nappaammik suussuserneqareernerup kingorna suliaritinnissamut pilersaarut aallartinneqassammat. Iviangikkut kræfteqalernermi sap.ak. arfinilikkaarlugit immikkut ilisimasalik aggertarpoq.”²

Naalackersuisunut apeqqutit arlallit³ ersersippaat katsorsarneqarnissamut pilersaarusiortarneq atuutereersoq. Mannali siunnersuut aqcutigalugu aalajangersimasumik ulluuliisoqassasoq siunnersuutigaarput. Tassalu kræftimik napparsimalersimanerup uppenarsarneqarneraniit, kingusinnerpaamik ullut 28-it iluani katsorsarneqarnissamik pilersaarummik piareersisoqartarnissaanik.

Isumaqarpugut aporfissalersuutigineqarsinnaanngitsoq nunatta isorartunerujussua, nakorsartinnissamik pilersaarummik suliaqarniaraanni. Tamannami allaffissornikkut pisussaammat, soorunamilu peqqinnissarfiup nukissat atortussallu pigisai eqqarsaatigalugit pissasoq eqqarsaataavoq.

Ullumikkut pissutsit ajoraluartumik piviusut imaapput kræfteqarneq paasissutissiissutigineqareeraluartoq, inuullu timimini ajorsartornini malugisinnaagaluaraa, utaqqineq sivirusinnaasarpog. Siunertarisarpullu unaavoq; inoqatitta kræftimik napparsimalersimasat toqqissillutik katsorsartissinnaanissaat.

Taamatut ullumik aaliangersimasumik malitassaqaartitsiniarnermi peqqinnissaqarfiup suleqatigineqarnissaa kissaatigaarput, taamaasilluni ulluinnarni suliamik ilisimasqaartut peqataatillugit katsorsartinnissamut pilersaarusiortarnermik suliaqartarnissaq qanoq aaqqissuussaassanersoq ilusilersorneqaqqullugu.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Piareersaasiorneq A/C fuldmægtigip ukiumut akissarsiaasa affaasa iluanni suliarineqarsinnaanera naapertuussorineqarpoq, tassa 250.000. koruunit missaannik nalileqartoq. Matumani napparsimaveqarfimmi susassaqaatut suleqatiginerisa ataqatigiissarnerat ilaareerluni.

Namminersortunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Soqanngilaq

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

---

² Naalackersuisunut apeqqut nr. 247/2018

³ https://ina.gl/documents/para3637/2018/svar/270_2018_Kraeft_MTHO_akissut.pdf

https://ina.gl/documents/para3637/2018/svar/062_2018_Kraeftertunik_jess_akissut.pdf

Soqanngilaq